

LE JOURNAL BIELORUSSIEN
„LA PATRIE“

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND“

№ 32 (262)

**ВОРГАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА
ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКИ**

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BAČKAUSCÝNA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Wladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Bačkauscýna“ („Das Vaterland“),

(13 b) München 19, Schliessfach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., C.m.b.H., München 8, Rosenheimer Str. 46 a.
Цана паза Нямеччыны: ЗША — 15 цэнтав, Канада — 15 ц., Ангельшчына —
1 шылінг, Францыя — 20 фр., Бэльгія — 5 фр., Аўстралія — 1 шылінг,
Аргентына — 2 плю. У іншых краінах раўнавартасць 15 ам. цэнтав.
Цана лётніцкай поштай у заакіянскія краіны — 30 ам. цэнтав. — Падвой-
ныя нумары каштоўны падвойна.

Банкаю конто: Verlag „Bačkauscýna“,
Konto Nr. 357-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.

ГАЗЭТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

THE WHITERUTHENIAN NEWSPAPER
“THE FATHERLAND,”

ГОД ВЫДАНЬНЯ 9

Пасъля Жэнэвы

Мінуў толькі адзін тыдень, як над чароўным жэнэўскім возерам скончыўся дыпляматычны пікнік гэтаў званай «вялікай чацьвёркі». Канфэрэнцыя, як яе добра называлі «канфэрэнцыя салодкіх ухмылак і кампліментаў», а якая нарабіла столькі шуму ўсім сваецце, скончылася пад нясмельы шумок надзеяй у атмасфэры расчаравання.

Рэч зразумелая, кожная дэлегацыя выдъжалаючыя заявіла, што была прароблена вялікая работа, што пажоўкнены пад нешта нейкія асновы, што самыя нарады зьяўлюючыя «гістарычны падзеяй...»

Што-ж, трэба было нешта сказаць, каб дадаць павагі тыму высокому зъезду... Аднак ані самыя дыпляматы, ані грамадзкая думка ўсяго сваецца, на мелі вялікага пераканання да гэтых заявус.

Найлепшым доказам бясплонднасці жэнэўскага пікніку быў факт, што ўладаў

рэзонансны ад іншых міжнародных сустракаў, навет на быў выданы сумесны камунікат. Адзінм вынікам зъезду «міцных гэтаў сваецца» былі нейкія сугэты для наступнай канфэрэнцыі чатырох міністраў замежных спраў, якая мае адбыцца ў каstryчніку. Ведаючыя кункрэнцыяў здолнасць і тэхніку стварання запараў Молатаў, можна прадбачыць, што мы ўваходзім у колькі гадоў пэрыяд канфэрэнцыі і дыпляматычнай вальнікі, што якраз, здаецца, патрабнае Саветам, Доказам гэтага, што жэнэўскі пікнік патрабны быў крамлёўскім верхаводам, можа быць гэты факт, што на Захадзе ўжо пасъля аднаго тыдня ад зъезду водгукі аб ім слабеюць, тады, калі савецкая прапаганда раздувае гэта зъявішча як гістарычную падзею. Як на прыкраме, але жэнэўскую ігру пакуцьшту выйграў Булганін. Выйграў не дзеля таго, што гэтыя стары, рутынаваны чэкісты з'яўліся на патрабнай урадзе пад кандыдатом Малатаў, камэрсантом Мікаляем, жорсткім таленівітым арганізатаром Кагановіч — былі пакорнымы выкананы.

Адным з паважных сымптомаў слабасці савецкай імперыі ёсьць нутраныя крызысы ў асяродку ўлады на Крамлі. З хвілінай съмеркі Сталіна распачалася парадаксальная зъявішча: Савецкі Саюз стаўся дыктатурай без дыктатара. Ніводні з цяперашніх савецкіх верхаводаў не дарос занять сталінава месца на крамлёўскім п'едэстале. Сталін, які змянтаў жудасную машыну тэорыю, умеў над ей панаваць і пад ягоным дасьветчанай рукой яна дзеела без перабояў. У цэнтры Сталіна дынамічны ѹамітнік, які ўсіх больш гутарлівы Хрушчоў, дасьветчаны чэкісты і адміністратор Булганін, майстар інтрыгі Маленкаў, здольны дыплямат Молатаў, камэрсант Мікаляем, жорсткім таленівітым арганізатаром Кагановіч — былі пакорнымы выкананы.

Адным з паважных сымптомаў слабасці савецкай імперыі ёсьць нутраныя крызысы ў асяродку ўлады на Крамлі. З хвілінай съмеркі Сталіна распачалася парадаксальная зъявішча: Савецкі Саюз стаўся дыктатурай без дыктатара. Ніводні з цяперашніх савецкіх верхаводаў не дарос занять сталінава месца на крамлёўскім п'едэстале. Сталін, які змянтаў жудасную машыну тэорыю, умеў над ей панаваць і пад ягоным дасьветчанай рукой яна дзеела без перебояў. У цэнтры Сталіна дынамічны ѹамітнік, які ўсіх больш гутарлівы Хрушчоў, дасьветчаны чэкісты і адміністратор Булганін, майстар інтрыгі Маленкаў, здольны дыплямат Молатаў, камэрсант Мікаляем, жорсткім таленівітым арганізатаром Кагановіч — былі пакорнымы выкананы.

Аднак і ў гэтых чатырох пунктах не асянтуна нічога пазытыўнага ды канкрэтнага. Аднак Булганін з месца адмовіўся дыскутуваць аб баспраўным заходзе камуністычнай краіны Усходняй Еўропы і дывэрсійнай дзеяйніці міжнароднага камунізму. А праблемы былі важныя, і трэба было іх разглядаць на гэтай зыскай канфэрэнцыі. Прычыны незагарвалісці Булганіна павестка дні скончылася толькі да чатырох пунктаў, а менавіта:

1) нямецкае пытанье,

2) праблема єўрапейскай бяспекі,

3) разбрэаненне і

4) пытанье кантактаў паміж Захадам і Усходам.

Аднак і ў гэтых чатырох пунктах не асянтуна нічога пазытыўнага ды канкрэтнага.

Ніяма сумлеву, што ключом да ўрэгульвання єўрапейскіх праблемаў ёсьць справа Нямеччыны. І спрайдзілася, што мы прадбачалі: крамлёўскія дыпломаты не жадалі і не жадаюць справядлівага развязання гэтаў справы. Ноць савецкая прапаганда крэйкіла запэўняла, што аўдзінаніе Нямеччыны ляжыць у інтэрэсах камуністычнай палітыкі, Булганін у Жэнэве сказаў, што «якіх не даспелі умовы для гэтага». Адным словам, камуністы не згадліся на аўдзінаніе Нямеччыны на падставе свободных і демакратычных выбараў. Як бачым, учынкі Булганіна ў суалікі не апраўдалі пуста звону іхнае-ж прапаганды.

Адносна єўрапейскай бяспекі, Булганін зажадаў, каб заходніх дзяржаваў злыўкі давалі ўсе саюзы, адмовіліся ад арганізаціі НАТО, забаранілі узбройвацца Захадній Нямеччыне, а за гэта ўсі савецкі ўрад абяцае не пачынаць агресію. Быццам-бы абяцанкі Булганіна могуць мець нейкую реальную вартасць.

У справе разбрэанення Булганін з Хрушчовам дамагаліся забароны вырабляць і ўжываць атамнае аружжа — якраз таго, чаго баяцца крамлёўскія дыктатары.

Аднак камуністычныя верхаводы нават не адказалі на прамову Айзенгаўзера адносна эфектыўнага кантролю над разбрэаннем.

штады ўсіх дыктатараў паміж Усходам і Захадам, дык, хоць Булганін дэкламаваў аб злыўкідаваныні штучных бар'ераў, аднак канкрэтнага нічога не абядцаў. Было відавочным, што калектыўная дыктатура не жадае скручваць зялезнью заслону. Бачна, гэта праблема, таксама «яшчэ не даспела.»

Адным словам, апрача прапагандовай дэкламаціі Булганін і супалка на выяўліві аікрых добрай волі да якогаколіччы кампрамісу. Праўда, калі і цяпер, як і пры

шыны яго выклікалі, а перадусім, што змусіла савецкі ўрад пайсіц на тутаркі з капіталістычнымі «падпальшчыкамі вайны».

Ніяма ніякага сумлеву, што калектыўнае кіраўніцтва Савецкага Саюзу на шыны не назадуе выпраклася ленінскай і сталінскай мэты — апанаванія ўсяго сваецца. Бы настав на бачым прычыны зъмены гэтых плянаў. Яно толькі, згодна з навукай Леніна, робіць «кроху» назад, каб пасъля зрабіць два наперад. Дзе-ж тады хаваеца прачына гэта?

Найважнейшай прычынай ёсьць сла-
басць Савецкага Саюзу. Во хвіцы савецкай

пропаганды, якія зъмены ўсяго сваецца, але якія дыпломаты з'яўляюцца ў савецкіх

дзяржавах, але якія дыпломаты з'яўляюцца ў савецкіх

Удушлівая атмасфера

На беларускі і ўсесаюзным пісьменніцкіх звязках шмат вялкавалася праўлемаў адносна далейшага росту і паўнення новымі маладымі кадрамі Саюзу Савецкіх Пісьменнікаў Беларусі. Важнасць гэтых праблем зусім зразумела, бо толькі прыход маладзі ў літаратуру можа забясьпечыць жыцця здольнасць арганізацыі. Бальшавіком-жак патрэбна ін толькі гэта — яны вымагаюць ад пісьменніцкіх арганізацый нябываўлага росту. Аднак кантролю над гэтым ростам партыя не можа апанаўваць. У выніку атрымоўвашца заняпад і выміранне.

Камсамольская «Чырвоная Зьмена» ў сваіх перадавіцах з 2. 7. 55 клапатліва заклікае «Клапатліца аб літаратурнай маладзі». Газета адзначае, што, ия гле-дзячы на «пэўных зрухах ў рабоце з маладымі пісьменнікамі», «ўсё-ж ражчага зруху ў рабоце з літаратурнай маладзі з часу, што праішоў пасля рэспубліканскага (верасень 1954 г.) і ўсе-саюзнага (снежань 1954 г.) звязку пісьменнікаў, у рэспубліканскіх пісьменніцкіх арганізацыях іці і адбылося».

Што-ж здарылася? Чаму цустуюць аблогі сацыялістычнага реалізму? Газета на гэта адказвае: «Пісьменнікі старэйшын пакалення, за рэдкімі выключэннямі, ія сталі яшча для маладзі чулымі і добрызглівымі таварышамі, строгімі і патрабавальнімі настаўнікамі». «Суровай патрабавальніці» аказваюцца, не стаі і ў управе пісьменніцкага саюзу, якай пасля часам сяброўскіх белеты Саюзу па вельмі малаважкіх творчых зялёўках — дзесятку газетных рэцензій або трох-чэтрох даўжыніх альбомаў не першаклассных алавяданнях».

Ёсьце яшча і іншыя беды ў беларускай савецкай літаратуре. Вось адна з іх: «У Саюзе пісьменнікаў БССР і яго габінёце маладога аўтара, у Дзяржаўным выдавецтве рэспублікі і ў рэдак-

цыях некаторых літаратурных часопісах не пераваліся факты барскіх, абыякавых адносін да маладзі».

Справа далейшага «буйнага росту» савецкай літаратуры выглядае асабліва мізэрна на правінцыі. Праз колькі месеціў у Менску адбудзеца распубліканская нарада маладых пісьменнікаў. Ужо ціпер, у сувязі з гэтым, пачынаецца кампанія «каб у час правядзення нарады Саюз пісьменнікаў БССР не паўтарыў памылак мінульых такіх нарад». Гэтыя калішні памылкі заключаюцца ў тым, што «абмеркаванне твораў маладых аўтараў наслідкі іншы раз фармальны характар, бо больш-менш знаёмы з іхнімі творамі, бывші звычайны на хто-небудзь адзін із старэйшых літаратаў, а іншыя ўздельнікі нарады фактычна выказвалі свае думкі па адным праслушанні алавяданні або трох-четрох чэртежах праслушаных вершах».

Паводзія «Чырвонае Зьмены» будучая нарада маладых пісьменнікаў павінна будзе «ўскальныхніца літаратурнае жыццё ў вобласцях рэспублікі, на буйнейшых прадпрыемствах і ў навучальных установах». «Калыхаць»-жа літаратурным паганятым ёсьце што, бо «апошні час рад літаратурных аўтараў нарады, адзначае, прыкладам, што «Брэсцкое літаратурнае аўбяднанне, якое яшча не калькі год назад было вядомае як адно з мацнейшых у рэспубліцы, зараз зусім зяяўшча із савецкай Беларусі. Гэтак, тая-ж «Чырвоная Зьмена» з трывогай адзначае, прыкладам, што «Брэсцкое літаратурнае аўбяднанне, якое яшча не выдае часам сяброўскіх белеты Саюзу па вельмі малаважкіх творчых зялёўках — дзесятку газетных рэцензій або трох-чэтрох даўжыніх альбомаў не першаклассных алавяданнях».

Ёсьце яшча і іншыя беды ў беларускай савецкай літаратуре. Вось адна з іх: «У Саюзе пісьменнікаў БССР і яго габінёце маладога аўтара, у Дзяржаўным выдавецтве рэспублікі і ў рэдак-

у паняволенай Беларусі

ЧАРГОВЫ ЭТАП КАЛГАСНАЕ СИСТЕМЫ

У перадавіцы «Советской Белоруссии» з 12. 7. 55 гаворыцца:

«У некаторых калгасах Беларусі ная толькі запушчана гаспадарка, але і сярод часткі калгаснікаў не адчуваецца належнае трывогі за ейны стан. Сям-тан у выніку слабога кіравання справай склалася так, што плаосныя калгаснікі згубілі надзею ўмагчымасті куткі ўзвынца грамадскую гаспадарку».

Нарэшце-ткі, хоць невялічкае, але затое шчырае прызнаныне дыктатуры адносна «пераможнага калгаснага ладу»...

ПУСТАЗЕЛЬЛЕ НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЁХ

«Чырвонае Зьмена» з 30. 6. 55 падала: «у шмат якіх калгасах Нароўлянскага раёну бесклапотна адносіцца да арганізаціі дыгліду пасеву, у выніку чаго ствараецца пагроза ераты ўражанію. Напрыклад, у калгасе імя Карла Маркса пасяяна 67 гектараў кукурузы. Аднак пасля сябры кукурузы не прабаранавана і ціпер усходы пачало глушыць пустазельле... З 36 сяброву кукурузаводных звенінцаў на праполку выхадзіць толькі 15—17 чалавек. Рэшта выкарстоўваюцца на іншых работах або зусім не прадае ў калгасе.

«Акрамя таго, на пасевы кукурузы напалі драціны чарапікі і мяждзівідка. Але тут ня могуць весьцы барадаць зь імі, бо няма гоксаҳларна...

«На лепшия стаяць справы з дыглідам пасеву і ў калгасе імя Молатава. Тут кама пасевы кукурузы заастаюць пустазельлем. У запушчаным становішчы наядыца ў бульба. План адкрыты... З-за сівіропкі нельга ўбачыць квадрату...

Запраўды, трэба быць калгаснай курсыцай, каб дабіцца такога рэкорду...

«Гэтак-же стаяць справы з дыглідам пасеву бульбы, кукурузы, ільну і збожжавых культур у сельгасцелях «Запаветы Леніна», «Ленінскі шлях», імя Фрунзе, «Перамога», імя Шэўчэнкі і інш.»

З ХУТАРАЎ — У КАЛГАСНЫХ ЦЭНТР

Як паведамляе «Звязда» з 30. 6. 55 на Глыбоччыні адбываецца перасяленне з хутараў у калгасны цэнтр.

КРЫХУХ ДАДЗЕННЫХ АБ ШКОЛЬНИЦТВЕ ў БССР

«Звязда» з 28. 7. 55 падае ў сваіх перадавіцах:

«Падрыхтоўка школа да новага навучальнага году вядзеца вельмі марудзі... Яшчэ шмат якія школы, асабліва пачатковыя, знаходзяцца ў наёмын памешканнях... План уводу ў строй новых школьных будынкаў з году ў год выконваецца... План адкрыцца інштранатаў у рэспубліцы штогод на выконваеца...

«У сельскіх мясцовасці вучнямі стаўрыйных клясаў сямігадовых і сяродніх школаў часта прыходзіцца хадзіць на занікты за 5—10 кіляметраў. У такіх умовах шмат якія школьнікі часта пра-пушкаюцца заняткі, асабліва ў вясеннюю непагадзь і ўзімку, а то й зусім пакідаюць школу.»

КУРЫНЫ РЭКОРД

«Звязда» з 28. 6. 55 у артыкуле п. заг. «За спінай перадавога калгасу», між іншага, падала: «У сельгасарцелі імя Кірава (Кіраўскі раён) Магілеўскае вобласці у мінульым годзе прыпадала на кожную няяшкуну, сорам сказаць, 2,7 яйка. На атрыманыне аднаго яйка тут за-трачана столькі працы і спродаў, колькі на вырошчаньне аднаго пуда жыта».

Запраўды, трэба быць калгаснай курсыцай, каб дабіцца такога рэкорду...

САВЕЦКІЯ АВБЕСТКІ

У газэце «Звязда» ў ліпені раптам з'явілася такая обвестка: «Да ведама насеяніцтва гораду Менску. У горкаапандлю ёсьць у продажы сельгаспрадарчы прадукты».

У «Звяздзе» з 30. 6. 55 была зъмешчана вялізная ілюстрація на обвестка: на обвесткы нарысаваныя цягікі, раздущаныя ім аўтамашыны і напісаны: «Вадзіцель! Пераяжджай чыгуначныя шляхі толькі на пераездах...»

У «Звяздзе» з 29. 6. 55 была зъмешчана такая аўбестка Беларускай рэспубліканскай канторы «Галоўторысправівіна»:

«Грамадзян! нарыхтоўчыя канторы „Галоўторысправівіна“ купляюць у насеяніцтва ФЛЯКОНЫ спад духоў і адзялалену (тут-же падаюцца цены за фляконы — 1 руб. 50 коп., 1 руб. 10 коп. — ды падаюцца дакладныя інструкцыі, як фляконы павінны выглядаць: „незадруканыя, непашкоджаныя, з коркавымі шклянінамі прыпавінны быць шпагатам або піткімі прывязаны да флякона“ і г. д.). Аўбестка канчыцца заклікам: «Грамадзян! Збырайце, захоўрайце прададавайце... фляконы спад адзялалену ды духоў».

Стовам: «Грамадзян! Хутчай душечы...»

У БАБРУЙСКУ НІМА ГАЗЫ

(Ліст у рэд. «Звязды» з 30. 6. 55)

У Бабруйску... па сінінчыні дзень не ўпрадакаваны гандаль газай.

Адзіны на ўесьце горад магазын для прыладку нафтапрадуктаў, які размішчаны на першым паверсе гарадзкага дому, нядыяна на пастанове гарадзкіх арганізацій закрыты. Іншага-ж ламешканія горыканком не пададраў. У сувязі з гэтым адчуваюцца вялікія пераходы з забесьпчэннем насеяніцтва газай.

Праўда, міжрайгандаль зарганізаваў развозны гандаль газай. Але складаныя графік па продажу нафтапрадуктаў па-рушаваюцца. Калі фурманкі з газай заўсёды вялікай чаргі.

I. МІНДЛІН

супрацоўнік бабруйскай гарадзкай газеты «Камуніст».

Для паўнай вобразу падае тут некаторыя дадзеныя адносна Бабруйску:

Ад 20. 9. 44 да ўзбуйнення беларускіх вобласцяў у 1954 г. Бабруйск быў абласным цэнтрам. Ён-же — паходынік порт на Бярэзіне і залатухі. Места з'явілася з 1939 г. Тут наявнічыя 84 тысячы жыхарства. Паводле савецкага энцыклапедыі тут ужо

у 1950 г. у школах было 14 тысяч вучніў. Тут-же ёсьць настаўніцкі інстытут, 2 тэхнікумы, бібліятэкі, тэатры... Словам, усё акрамя газы...»

ДЗІУНЫ ВЫПАДАК НА ВІЦЕБСКАЙ СТАНЦЫ

Аднаго дня ў ліпені на віцебскай станцыі хтосьці забыўся сваю жаночую сумку. Дыжурная ў пачакальні Яўгенія Манулька заўважыла гэтую, забрала сумку і аддала яе дыжурнаму станцыі. У сумцы аказаліся пашпарт, 1.300 рублёў, залатыя гадзіннікі і пэрсональні і іншыя каўтунічныя рэчы. Гэтая малая гісторыка-коінкальда быў знойдзены і яму была звязнічнай ягоным згубленам.

Іхавае ў гэтым тое, што аб гэтай асаблівай праіве сумленісці начальніцтва станцыі падаў патрэбным паведамліцца беларускай грамадзтвам. І вось з «Звяздзе» з 15. 7. 55 на паяўліце зацемка пад заг. «ВЫСАКАРОДНЫ УЧЫНАК». У зацемцы расказваюцца ўсё дыжурнаму на хранічную апатью беларускага насеяніцтва да савецкага друкарнавага слова. Асабліва гэта выявілася якім супамікай з Манулькай, якой найбольш прысьвячае свае бачыны штодзённа газета «Чырвонае Зьмена», месячны часопіс «Маладосьць» і дзіцячы месчнік «Бярозка».

«Чырвонае Зьмена» з 29 чэрвеня жырным шырфам падае нам аўтарытэтны дадзены на тему падлікі на савецкія газеты: «Абслівае мясцовасці вучнямі стаўрыйных клясаў сямігадовых і сяродніх школаў і часапісы — ці інакі «Жажучы», «асвяенне тыражу» — «Саюздрук» у БССР апынуўся ў досьцікі настрымленымі становішчы. Спрабы «асвоіць» — разгніхнуць тыраж дзяржавнае макулятуры нахінуліся на хранічную апатью беларускага насеяніцтва да савецкага друкарнавага слова. Асабліва гэта выявілася якім супамікай з Манулькай, якой найбольш прысьвячае свае бачыны штодзённа газета «Чырвонае Зьмена», месячны часопіс «Маладосьць» і дзіцячы месчнік «Бярозка».

«Чырвонае Зьмена» з 29 чэрвеня жырным шырфам падае нам аўтарытэтны дадзены на тему падлікі на савецкія газеты:

«Асабліва слаба асвойваюцца тыражы газет «Чырвонае Зьмена», — піша сам аб сабе і аб сваіх сваякох камсамольскіх ворган, — часапіс „Маладосьць“ і „Бярозка“. Вельмі дронна з'яўляюцца нарысаваныя цягікі, раздущаныя ім аўтамашыны і падаўкі, якія на хранічную апатью беларускага насеяніцтва да савецкага друкарнавага слова. Асабліва гэта выявілася якім супамікай з

Крэмлёўская фінансавая палітыка...

(Заканчэнне з 2-ой балоны)

стыхчных элемэнтаў», дык бяз сумлеву пад гэтае паніцыце падпадаўші і работнікі, і сяляне, калі яны маюць золата.

Урэшце абвешчаныне Саветамі законам з 1. 3. 50 паўтарыту савецкага рубля ў вышыні 1 руб. = 0,222168 грама чыстага золата, акрамя пралагандовага й прэстыжевага значэння, дае Крэмлю магчымасць атрымаваць ад сатэлітных дзяржаваў згодна высокага курсу рубля сплаты золатам за сталую й значную падвышку савецкага экспарту ў сатэлітныя краі і ў тым ліку і ў Кітай.

Так выглядае ў картоткам інакрысленіе змаганье камуністычнай Масквы за накапленне для Крэмлю золата ад пачатку камуністычнага панавання аж да сініншніх дзеян. Увесе ціжар гэтае даўгатрывае аакцыі, як бачым, лёг на пльеск савецкіх грамадзян і асаўліва Украінцаў і Беларусаў, што гінулі ў кацэтах, здабываючы золата ў Сібіры, у турмах НКВД, захварэўшы на «залацуху» і выміраючы з голаду, тады, калі настачу золата на экспарт Саветы пакрывалі вывазам прадуктаў.

Тут паўстае пытанне: Дзе-ж тое золата, якое ў такім нялюдзкім спосабе Саветы араблары ў насельніцтва ды здабылі Сібіры?

Гэтая частка праблемы развязваеца значна працьцей за папярэднюю, у якой падавалі толькі галоўныя прыхваткі мэтаду накоплівання золата Саветамі. У гэтай дзялянцы Саветы самі падаюць аргументы, што даводзіцца сталь адпілъ золата з ССР за мяжу, трэба падкрэсліць, што найтаважнейшае значэнне мае той факт, што Саветы самі прызнаюць дэфіцитніць свайго гандлебага балансу вонкавага гандлю. Гэта дае магчымасць цвердзіць, што адпілъ золата з ССР замежы ёсьць такі вялікі, і галоўна, сталы, што Крэмль на мае магчымасць рабіць вялікія запасы золата.

Крэмль, як мы бачылі, усімі способамі стараецца даводзіць, што ёсьць-бы ён мае вялікія запасы золата. Навет на так даўно, калі пасля борынскага падстанцыя, баючыся далейшым забурэннем з прычыны голаду, Крэмль пачаў масава вывозіць золата бадай выключна на куплю прадуктаў. Па гэтым бок злязенася заслоны савецкай прапаганды начала пашыраць, што бывшам-бы на Калыме Саветы знайшли выключна багатыя запасы золата. А калі кіркут пазней Саветы пачалі вывозіць і сбрэда, дык стала ясным, што ў крэтычны момант Крэмль кідае на экспарт усё, часам апошніе, што лёгка можна прадаць замежай.

Праведзены такі аналіз паказвае, што запасы золата ў Саветаў на могуць быць вельмі значымі, бо ніводная вялікая краіна прысталым і такім інтэнсіўным адпілъ золата замежы на зможе накопіваць яго ў значайнай колькасці.

Падсумоўваючы можна сканстатаваць, што прапанавана галоўнага камісара тады ў савецкага Народнага Банку т. Спунда, каб золата разглядаць як тавар

Усяго 31885,3 33893,8 —2008,5¹⁴⁾

Саветы не падаюць лікаву экспарту ў імпарту за час вайны з 1939 да 1945 году ўключочна. Импарт паводле амэрыканскага «лэнд-лізу» Саветы замоўчаваюць. Гэты імпарт, як бачым, складаў 11 650,0 мільёну даляраў, або паводле курсу рубля на 1. 3. 1950 г. 46 600,0 мільёну рублёў.

Нарэшце пэрыйд 1946—50 гадоў дае тады вобраз экспарту ў імпарту паводле курсу рубля на 1. 3. 1950 г. (у мільёнах рублёў):

Гады	Экспорт	Імпарт	Вынік
1946-50	14944,0	17342,0	-1400,0 ¹⁵⁾

Пададзены вышэй савецкі лікавы ма-

Пасылья Жэнэвы

(Працяг з 1 бачыны)

кладам Сталіна, які баючыся канкурен- армія білася-б ахвярна за партыю, а гэ- цы армії, выразаў 57 працентаў каманд-

нага складу, сталінскія наступнікі зай- зросна не дапускаюць да ўлады пра- дзівых вайскавікоў. Хоць Жукаў мае за сабой вілізарныя ваенныя перамогі, усё- ж Хрушчоў высоўвае Конева, які ёсьць пакорным гадуном партыі. Прыезд Жу- каўва ў Жэнэву нічуть не даказавае яго- нага значнага на крамлёўскім Алімпе.

Гэтыя два сымптомы слабасці Савец- кага Саюзу не даюць нам поўнага ма- лонку крызысу камуністычнай систе- сціваем чарацаў Айзэнгаўра. Усё гэта въпразна даказае, што праўдзівыя вай- скавікі не карыстаюцца поўным даверам партыйнай алігархіі.

Калі-ж ідзе гутарка аб нізох савецкага арміі, дык адтуль калектыўнае кіраўніцтва яшчэ менш можа спадзівацца ад- данасці ёй ахвярнасці для партыі. Пры- глядаючыся да камуністычнай пра- паганды сярод арміі, як цяжка заўважыць, што партыя ні че не пойдзе сродамі пажаданыне. Аднак у рэчаіснасці мы назіраем зусім адваротнае да гэтых жа- данняў зьявішча. На Захадзе дабрабыт сягне амаль наўбалаць узроўню, тады, калі камуністычныя краіны ня могуць выбыцца з крызысу. Аб гэтых сыветчыцаў штораз то новыя выдумкі Хрушчова і ягоная дактынірская кам- пания супраць сялянства, ягоныя рефар- матарскія выкрутасты, якія разъбіваюць аб пасыўныя супраць грамадства. Кал- гасы штораз менш прадуктыўны, а савец- кія прымосьловыя работнікі, якія змушае- цца больш працаўца, мае менш прадуктыў- харчавання і больш прычыну ня да- не- задавалення з улады. Ня траба быць адмыслова спрытным назіральнікам, каб сцьвердзіць, што працарцыянальна да націску адміністрацыі на калгасынікі і работнікі — узрастает іхны пасыўны адпор. Фантастычныя пляны Хрушчова: ці гэта асвойванне цаліны, ці то нудку- рузы, не даюць пажаданых вынікаў. Ка- рапей какучы, эканоміка Савецкага Са- юзу, якая ледзь ліпіць у нормальным часе, ня вытрымала-б цяжкіх вымогаў нашту піратызму — пацьвярджаюць толькі яе бацька.

Ня можна ставіць пад сумлеў гэроізма савецкага жаўнера, аднак да гэроізма мусіцца нахніца нешта больше чым сялубжана партыі й дыктатуры. Са- вецкі жаўнёр выйшаў з народу, бязъя- тасіца экспліатаванага дыктатурай і на- піўна не паучаваеца да абавязку адда- вать за гэтую антынародную дыктатуру сваё жыцьцё. Савецкі жаўнёр добра па- мятае, як гэта дыктатура ўжо некалькі разаў безсаромна аушкула народу. Са- вецкага Саюзу. Калі-б крамлёўская дык- татура справакавала трэцюю сусветную вайну, яна-бязумоўна вяліса пад зна- кам вызваленія народу Савецкага Са- юзу пад камуністычнага прынёту і та- ды больш чым сялубжана, ці савецкая

армія білася-б ахвярна за партыю, а гэ- цы самы — і з сваёю няволю.

Гэты таксама ўлічвае калектыўнае кі- зросна не дапускаюць да ўлады пра- дзівых вайскавікоў. Хоць Жукаў мае за

сабой вілізарныя ваенныя перамогі, усё- ж Хрушчоў высоўвае Конева, які ёсьць

пакорным гадуном партыі. Прыезд Жу-

каўва ў Жэнэву нічуть не даказавае яго- нага значнага на крамлёўскім Алімпе.

У Жэнэве Жукаў павінен быў выкон- вавіць ролю сэрыны і сваім русалчыным

сцівем чарацаў Айзэнгаўра. Усё гэта

въпразна даказае, што праўдзівыя вай-

скавікі не карыстаюцца поўным даверам партыйнай алігархіі.

Савецкая працаганда ўсыцяж спыявае свою старую песьню аб бязупынным узроўсце дабрабыт ў камуністычных краінах і нямінучым крызысе ў капіта- лістичных сьвіце. Гэта ейнае пажожнае

адданасць ёй ахвярнасці для партыі. Пры- глядаючыся да камуністычнай пра- паганды сярод арміі, як цяжка заўважыць,

што партыя ні че не пойдзе сродамі пажаданыне. Аднак у рэчаіснасці мы

назіраем зусім адваротнае да гэтых жа- данняў зьявішча. На Захадзе дабрабыт

сягне амаль наўбалаць узроўню, тады, калі камуністычныя краіны ня могуць выбыцца з крызысу. Аб гэтых сыветчыцаў штораз то новыя выдумкі

Хрушчова і ягоная дактынірская кам- пания супраць сялянства, ягоныя рефар- матарскія выкрутасты, якія разъбіваюць

аб пасыўныя супраць грамадства. Кал- гасы штораз менш прадуктыўны, а савец- кія прымосьловыя работнікі, якія змушае-

ца больш працаўца, мае менш прадуктыў-

харчавання і больш прычыну ня да- не-

задавалення з улады. Ня траба быць

адмыслова спрытным назіральнікам, каб

сцьвердзіць, што працарцыянальна да

націску адміністрацыі на калгасынікі і

работнікі — узрастает іхны пасыўны

адпор. Фантастычныя пляны Хрушчова:

ци гэта асвойванне цаліны, ці то нудку- рузы, не даюць пажаданых вынікаў. Ка- рапей какучы, эканоміка Савецкага Са- юзу, якая ледзь ліпіць у нормальном

часе, ня вытрымала-б цяжкіх вымогаў

нашту піратызму — пацьвярджаюць

толькі яе бацька.

Усё гэта зусім зразумелае, чаму каму-

ністыя зъмінілі тактыку. Цяжкі аднак

зразумець заходніх дыпламатаў, якія

зрабілі такую ветлівасць і ў найменш

адпаведным часе пайшлі насустречу пад-

ступным плянам Хрушчова, Булганіна й

супалкі.

Калі яны спадзяюцца ўздзячнасці з

боку камуністычных, дык можна згараць быць

з пэўным, што балюча расчароўка...

13-я угодкі съмерці Янкі Купалы

Сыдній (Аўстралія). Стараньнем Беларускага Аб'яднання ў Новай Паўднёвай Валі (Аўстралія) былі заране заваны 13-я ўгодкі трагічнай съмерці нашага слáўнага песьніара Янкі Купалы.

Урачыстасць распачалаася адбядні, якую ласкава адслужыў Яго Прэзідэнтства Архіяпіскап Сяргей у

ка і песьніах прыемна правяла беларускія настаяцца Першага Прыходу БАНПаркіў ў Сыднэі а. Б. Зялінскага і з узелем прыходзкага хору. На

асаблівую ўвагу заслугоўваюць стараныні харыстай і прыгожае чытаныне Апостала сп-ром Корзунем. У сваёй пропа-

ведзі Яго Прэзідэнтства усухвалёўва- на падзяліўся з прысутнімі весткай аб

4.300 праваслаўных Грэжку на чале з двума духоўнымі, якія ў траўні месяцы ў Адэлайдзе напрасілі Яго прыніць іх

у сваю юрыдычысцікі. Пасылья адбілісь на паніхіда за супакой душы вя-

я. Ляўрыновіч

Даклад аб Беларусі

(З дзейнасці беларускіх студэнтаў у Гішпані)

Мадрыд. Сёлета 26 ліпеня ў Усходнім Мадрыду, сёлета 26 ліпеня ў Усходнім

Інстытуце ў Мадрыде сп. Я. Сурвіла, супрацоўнік вышэйнаванага Інстытуту, прачытаў абышырны даклад аб Беларусі.

Пасылья адбілісь на паніхіда за супакой душы вя-

я. С. С.

Урачыстая беларуская багаслужба у Мюнхене

Такая нагода бывае рэдка. Таму тым больш прыемна, калі яна здарылаца. Трох съвятараў (паважаныя айцы Л. Гарашка, Ч. Сіліві і У. Салавей), строй- тары і эфіціялы царквы съв. Паўла із звонкім

рэзанансам і невялікім хором. А там дадзелю 31 ліпеня была адслужжана ўрачыстая багаслужба ў саслужэнні

трох вышэйнаваных съвятараў.

І гэтым разам, як звычайна, пасылья лёгкае трывогі за прабег багаслужбы, фактычна, за ўдачу хору, людзі выхадзілі з царквы з тэй прыемнай і неабходнай канфэрэнцыі Інстытуту, што адбылася ў Мюнхене ў днёх ад 28 да 30 ліпеня, быў скарыстаны таксама для

Янка З.

«Бюлете́нь ЗМБ у Клыўлендзе № 1»

У кожнага з нас ёсьць мноства знаёмых і сяброві дадзелі ўсіх краёх расце- сялення беларуское эміграцыі. Луч-

насць міжсобку ў весткі аб нашых па- расыканідзініх сілбах забыць пачвае нам на

зусім рэгулярна і часам з такай на- турай падтрымоўвана прыватная карас- пандэнцыя ды прыпадковыя сцірочкі, пры якіх нам расказваюцца аб жаніст- вах, аб заканчыні студыяў, ад даслу- жэніні арміі й г. д. У нашых прыват- ных лістах, прыкладам, часта, калі не

зайдёдзі, можна знайсць весткі, што ЗМВБ робіць тое, а ЗМВБ здзяліць

з памылкай ў варыкуле сп. Я. Сурвіла, якія зрабілі такую ветлівасць і ўзроўні, а ў ЗМВ.. здарылася наступнае. Таму ў бюлете́ні здзяліць кожнага з нас па пойдзені ступені даўгача- каным прыватным лістом, дзе мы су-

стракаем і старых і новых сяброві.

«Бюлете́нь Згуртавання Беларускага Мад- ладзі ў Клыўлендзе» на сваіх шасці ба- чынках акуратна аформлены рататар- нага друку расказвае нам шмат аб чым.

Тут можна прачытаць пра гадавую дзей- насць клыўлендзкага аддзелу ЗМБ, пра працега гадавога сходу моладзі ў Клыўлендзе, пра пэўністый падарожжа з кантэртамі ў Дэтройт, міжнародны вы-

ступленій падобнае. Тут-же падаецца «Благучая хроніка аддзелу», «Гумар» (на- вет свойской, як та «Беларуская моладзь у Амэрыцы»), купальская песьня з нотамі й тэкстамі ды піштакі, якія могуць (і павінны) зацікавіць кожнага з нас.

У сувязі з выхадам «Бюлете́ні ЗМБ у Клыўлендзе» хацелася-б выказаць коль- кі пажаданіні:

1) Вітаючы ініцыятыву кіраўніцтва клыўлендзкага аддзелу ЗМБ, цікава бы- ло-б даведацца і пра жыцьцё ёшчэ ўз- шых адзелу беларуское моладзі ў Амэрыцы.

2) Пры рэдагаванні падобных бюле- тэніяў, прызначаных першым чынам для адтварэння поўнага вобразу жыцьця арганізацыі ці групы для тых Беларус, ся- ў, якія дэсціў даўліцца цікавіцца гэ- тым, якія тут-же падаецца.

3) Пры рэдагаванні падобных бюле- тэніяў, прызначаных першым чынам для адтварэння поўнага вобразу жыцьця арганізацыі ці групы для тых Беларус, ся- ў, якія дэсціў даўліцца цікавіцца гэ- тым, якія тут- же падаецца.

4) Пры рэдагаванні падобных бюле- тэніяў